

LEHEN HEZKUNTZA

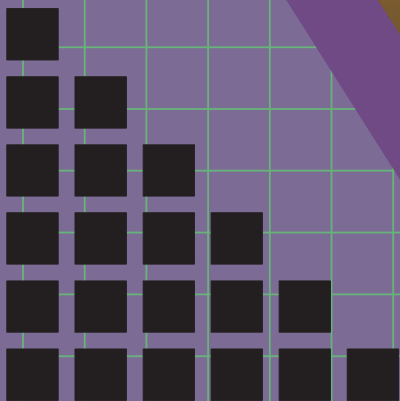
gida didaktikoa 2.zikloa

sexu aniztasuna
eta familia berriak
proiektua

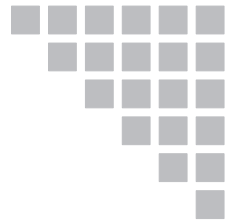
“hurbil ereinua”

2.

zikloa

heziketa
EMAKUNDE
saria
2005
BERDINTASUNA
saria

Material didaktiko hauek **“SEXU ANIZTASUNA ETA FAMILIA BERRIAK”** izeneko proiektuaren barruan kokatzen dira. Proiektu hori Lehen Hezkuntzako neska-mutilei zuzenduta dago.

Proiektuaren bitartez apustu egiten da aniztasunean oinarritutako hezkuntza irekiaren alde, afektibitate eta sexualitate mota guztiak errespetatuz.

Material didaktiko hauekin **“Hurbil Erreinua”** izeneko txotxongilo-antzezlanaren DVD bideoan agertzen diren homosexualitate, lesbianismo eta homoparentalitatearen inguruko edukiak lantzen dira.

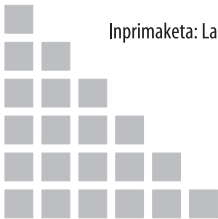
DATA: 2006ko urria

2. edizioa zuzendatuta

Inskrizio zbkia: BI-2897-06

Material hauen prestaketan parte hartu dute:
Jesús Mentxaka, Inmaculada Mujika, Ana Ureta eta Amparo Villar.

Inprimaketa: Lankopi, S.A.

PROIEKTUAREN ANTOLATZAILEAK:

CENTRO DE ATENCIÓN A GAYS Y LESBIANAS
GAY ETA LESBIANEN ATENZIO ZENTROA

ALDARTE

K/ Berastegi, 5 - 5., dptoa: 8 - 9

Abando metro geltokia

48001 Bilbao

Tfnoa.: 94 423 72 96

aldarte@aldarte.org

www.aldarte.org

berdindu!

lesbiana, gay eta transexualen arretarako eskal zerbitzua
servicio vasco de atención a lesbianas, gays y transexuales

**Servicio Vasco
“Berdindu”**

Etxebizitza eta Gizarte
Gaieko Salla

Gran Vía, 85 - 6.
Bilbao

Tfnoa.: 900 840 011
94 403 12 93

berdindu@ej-gv.es

DIRU-LAGUNTZAILEAK:

EUSKO JAURLARITZA

GOBIERNO VASCO

ETXEBIZITZA ETA GIZARTE
GAIEKAKO SAILA
Gizarte Ordezkatze Zuzendaritza

JUSTIZIA, LAN ETA GIZARTE
SEGURANTZA SAILA
Giza Eskubideen Zuzendaritza

HEZKUNTZA UMERTSITATE
ETA IKERKETA SAILA

DEPARTAMENTO DE VIVIENDA
Y ASUNTOS SOCIALES
Dirección de Bienestar Social

DEPARTAMENTO DE JUSTICIA,
EMPLEO Y SEGURIDAD SOCIAL
Dirección de Derechos Humanos

DEPARTAMENTO DE EDUCACIÓN
UNIVERSIDADES E INVESTIGACIÓN

Aurkezpena

SEXU ANIZTASUNA ETA FAMILIA BERRIAK proiektuaren helburua honako hau da: gizonak eta emakumeak afektibitatea, sexualitatea eta familia bizitzeko ditugun modu guztiak haurrei ezagutaraztea eta errespetatzen irakastea, inor gay edo lesbiana izatea arrarotzat jo ez dezaten, edo bi aita edo ama izatea ere bitxia suerta ez dakien.

Honako material didaktiko hauekin osatu da proiektua:

- “Hurbileko Erresuma” txotxongilo-emanaldia biltzen duen DVDa.
- Ikasleentzako lan-koadernoak: lehen hezkuntzako hasierako hiru ziklo-etarako.
- Irakasleentzako gida didaktikoak: lehen hezkuntzako ziklo bakoitzerako bana.
- Karta-jokoa: “7 familia mota”
- Ipuina: “Iris eta Lila”
- Familiei orientazioa emateko haur-sexualitateari buruzko gida.

Zertarako balio du gida didaktiko honek?

Lehen Hezkuntzako bigarren zikloko ikasgeletan proiektua martxan jartzeko eta garatzeko lagungarri izan nahi du gida didaktiko honek. Gida honetan honako hauek aurki ditzakezu:

1. Proiektuaren helburu nagusiak.
2. Jardueren edukia eta gorputz teorikoa.
3. Ikasleek garatuko dituzten gaitasunak eta trebetasunak.
4. Jarduera bakoitzaren azalpena, gauzatzeko iradokizunak.

Lehen Hezkuntzako bigarren ziklorako Lan Koadernoan, sexu-orientazioen eta familien aniztasunean sakontzea proposatzen da, hainbat materialen eta jardueraren bitartez. Lesbianismoa modu esplizituagoan agertzen da, “Iris eta Lila” ipuineko pertsonaien bitartez. Halaber, sexu bereko gurasoen errealitatearekin harreman zuzenagoa izatea lortu nahi dugu, gure gizartean badirelako bi aita, bi ama edo guraso bakarra duten familiak, eta horien berri ere izan behar dute haurrek.

Proposatzen diren jardueren bitartez, jarrerak eta balioak ez ezik, honako arlo hauek ere lantzen dira: euskara, gaztelania, matematika, ingurunearen ezagutza eta plastika. Ariketetako egoerak eta pertsonaiak ikusita, ikasleei hainbat zalantza sortuko zaizkie: Azkarratxinek eta Koplasek zergatik bahitu dute Iris?; Lilak zergatik egon nahi du Irisekin?; nork ditu bi ama?; Iris eta Lila zoriontsu al dira? etab.

Helburuak eta edukiak

1. Gure afektibitatea eta sexualitatea bizitzeko garaian, gizonek eta emakumeek hainbat aukera/orientazio ditugula ulertarazi behar diegu ikasleei. Gure sexu-orientazio aniztasun hori altxortzat jo behar dugu, modu positiboan balioetsita.

2. Honako hau aztertzea eta azaltzea: homosexualitatea ez dela gaixotasuna, eta, beraz, ezin dela sendatu. Homosexualitatea eta heterosexualitatea gure sexualitatean gertatzen diren fenomenoak dira. Bederatzi urteko haurrek gay edo lesbiana direla senti dezakete. Homosexualitatea ez da nerabezaroan agertzen, bat-batean. Homosexual askok zentzua dutenetik adierazten dute beren joera. Esan daiteke pertsona batentzat heterosexuala izatea beste batentzat gay edo lesbiana izatea bezain naturala dela.

3. Honen gainean kontzientziatzea: gure orientazio sexuala edozein izanik ere, pertsona guztiok dugun aukerarik onena gure desioak, erakarpenak eta afektibitateak ez ezkutatzea dela, gure sexualitatea modu positiboan biziz. Horretarako, ezinbestekoa da konfiantzako eta laguntzako giroa sortzea guztion artean.

4. **FAMILIA eta ANIZTASUNA** kontzeptuak lantzea ikasleekin, lotura handia baitago bi horien artean. Gure gizartea oso dinamikoa dela eta etengabe aldatzen ari dela kontuan izan behar dugu, eta gizarte-aldaketek familietan ere eragin behar dutela. Familiak ez du esanahi bakarra; jendea askotarikoa baldin bada, jendea biltzen duten familiak ere askotarikoak izango dira, ezinbestean. Esate baterako, ikasgeletan edo aisialdiko taldetan, zenbait haurrek aita eta ama izango dute, edo aita edo ama bat, edo bi ama, edo agian beste hainbat adoptatuak izan dira.

5. Honako hau lortu behar dugu: lesbianen edo gayen familietan bizi diren haurrek naturaltasun osoz hitz egitea beren bizitzari buruz. Familia homosexualean bizi diren haur asko oso gustura bizi dira, baina gerta daiteke eskolan horren inguruan ez hitz egitea, ez lotsa ematen dielako, baizik eta horretaz hitz egiteko aukerarik ez dutela sumatzen dutelako. Sexu bereko gurasoak dituzten haurrek beren bizipenak normaltzat har ditzaten, oso lagungarria izango litzateke eskolan beren sentimenduak beste hurrekin partekatzeko aukera izatea.

6. Maskulinitasunaren eta feminitatearen estereotipoak indargabetuko dituzten jarrera kritikoak bultzatzea. Ildo beretik, haur bakoitzak den bezala eta izan nahi duen modukoa izateko eskubidea duela ulertu behar dugu, genero-estereotipoek emakumeei edo gizonei ezartzen dizkieten mugak, jarraibideak, aukerak edo etiketak gaindituta. Muga edo etiketa horiek guztiek pertsona-status ezberdina ematen diote sexu bakoitzari, eta horretaz gain, nahitaez heterosexua izatera bultzatzen gaituzte, homosexualitatea errefusaraziz. Orientazio sexuala bizitzeko modu guztiekiko balio positiboak sustatzen ditugularik, gure ikasleak berdintasuneko eta errespetuzko harremanak izateko gai izan daitezzen ari gara lanean.

12 lan fitxen aurkezpena

Lan-koaderno honetako 12 fitxak betetzeko, “Hurbileko Erresuma” txotxongilo-emanaldia biltzen duen DVDa ikusi behar da alde zurretik, edo “Iris eta Lila” ipuina irakurri; izan ere, DVDko eta ipuineko protagonistak baitira fitxetan proposaturiko ariketetako pertsonaiak.

Bi astean lan egiteko diseinatua dago, pedagogia aktiboa, alaia eta parte-hartzaileari jarraiki, ariketa asko denbora-pasen edo jolasen antzekoak baitira.

Ariketa-fitxen fotokopiak egin daitezke ikasgelan errazago lantze aldera, eta nahi izanez gero, ordena ere alda daiteke. Txuri-beltzean eginda daude, ikasleek margo ditzaten.

1. fitxa Ipuina

Hasierako ipuina irakurri ostean —banaka nahiz taldean—, ikasleei gehien gustatzen zaien amaiera aukeratzeko eztabaida sortuko dugu, baita aukera horren alde egitera bultzatu gaituzten arrazoen inguruan ere.

Ariketa honekin lexikoa aberastea lortu nahi da, hiztegia baliatuta. 1.1. fitxan hainbat hausnarketa eta galdera proposatzen dira, ikasleei egiteko.

2. fitxa Esaldiak osatu

Ariketa honekin lexikoa aberastea lortu nahi da, hiztegia baliatuta.

3. fitxa Desberdintasunak

Bi marrazkiren artean dauden desberdintasunak topatu behar dira. Hasieran ahoz egitea proposatzen dugu, erlatibozko esaldiak lantzeko; esate baterako: eskuineko aldean dagoen soinekoari halakoa..... falta zaio.

4. fitxa Gazteluak

Arreta eta logika matematikoa lantzeko ariketa. Printzearen gazteluan 4 zenbaki daude ezkutatuta, eta lauki bakoitzeko argibideei jarraiki, aurkitu egin beharko ditugu.

5. fitxa Mezu ezkutatua

Fitxan agertzen den esaldia osatu egin behar da, biderketa bakoitzaren gainean dagokion letra jarrita. Horretarako, goiko taulan ikusi beharko dute zenbaki bakoitzari zein letra dagokion.

Trukatze-legea ere landu daiteke, eragiketak ordena aldatuarekin jarri baititugu, nahita.

6. fitxa Hitz ezkutatuak

Helburua berdina da: proposaturiko eragiketak egindakoan hitzak osatzea, eta aurreko ariketetan bezalaxe, alda daitezke.

7. fitxa Simetriak

Arazoen poderioz, printzeak gorputz erdia galdu du. Gorputza osatzea da kontua, arreta landuta.

8. fitxa Buruketa 1

Bi problema proposatu ditugu; protagonistak ipuineko pertsonaiak dira eta ipuinean ageri diren ekintzak egiten dituzte.

9. fitxa Buruketa 2

Bi problema proposatu ditugu; protagonistak ipuineko pertsonaiak dira eta ipuinean ageri diren ekintzak egiten dituzte.

10. fitxa Gure klasea

Gaur egungo gizartean izaten diren familia mota guztiak ezagutzearen, inkesta bat egingo dugu. Ikasgelan bertan lor ditzakegun datuak baliatuta, 10.1. fitxan barra-grafiko bat egingo dugu.

Ariketaren azkeneko zatian, ikasgelan eta gizartean topa ditzakegun familia mota guztien gaineko hausnarketa egingo dugu.

11. fitxa Lilaren buru-hausgarria

Lilaren puzzlea osatu behar da. Fitxako laukizuzenak moztu, kolatu eta beste orri edo kartoi mehe batean itsatsi behar dituzte, marrazki osoa egin arte. Margotu ere egin daiteke.

12. fitxa Irisen buru-hausgarria

12.1. fitxako puzzlea osatu behar da. Horretarako, 12. fitxako laukitxoak moztu behar dira, eta lauki bakoitzeko zenbakiarekin bat datorren biderketa bilatu behar da, biderketaren emaitzari erreparatuta.

Oharra. Homosexualitateari, sexu bereko gurasoen familiei edo Europako legeen, ezkontzaren, adopzioaren eta abarren inguruko legeen batik bat-bilakaerari buruzko informazioa edo datu gehiago lortu nahi izanez gero, irakur ezazue hirugarren zikloko gida didaktikoa.

ALDARTEn, gay eta lesbianentzako atentzio zentrua; formazio, informazio, laguntza eta orientaziorako baliabideak ditugu gay, lesbiana zein transexualeentzako eta euren familia, lagun eta ingurukoentzako.

ALDARTEK irakasle-taldeentzako zein orientabide departamentuentzako formazio tailerrak eskaintzen ditu.

Ekintzaren bat antolatu nahi baldin baduzue, irakasle edo ikasleentzako, edo kontsultaren bat egin, **ALDARTE**rekin harremanetan jarri telefonoz, e-mail bidez edo zentrura hurbilduz.

ALDARTEren web orria www.aldarte.org gelako lanean tresna erabilgarria izan daiteke.

CENTRO DE ATENCION A GAYS Y LESBIANAS
GAY ETA LESBIANEN ATENZIO ZENTROA

Hemen aurkituko gaituzu:

Berastegi kalea, 5-5. 8 eta 9 departamentuak • 48001 Bilbao
Telefonoa **944237296** • e-mail: aldarte@aldarte.org

Ordutegia:

Goizean - astelehenetik-ostiralera: 10.00-13.00
Arratsaldean - astelehenetik-ostiralera: 17.30-21.30